

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 50990-06-15 חרש נ' העמותה למען עתיד טבעוני (ע"ר) 58056336

בפני כבוד השופטת אפרת בוסני

תובע יובל חרש, עו"ד

נגד

נתבע העמותה למען עתיד טבעוני (ע"ר) 58056336

פסק דין

1. לפני תביעה קטנה לחיוב הנתבעת, עמותה (ע"ר) העוסקת בתחום הטבעונות וקידום הטבעונות בישראל, בתשלום פיצויים לדוגמא בהתאם להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים) התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק התקשורת" או "החוק").

2. ביסוד התביעה עומדת טענת התובע לכך שהנתבעת שיגרה אליו שני דברי פרסומת לתיבת הדואר האלקטרונית שלו, מבלי שנתן הסכמתו מראש, במפורש בכתב, בניגוד לסעיף 30א לחוק התקשורת, ביום 13.05.2016 וכן ביום 07.06.2015, לאחר משלוח התובע לנתבעת מכתב התראה ולאחר שהנתבעת הודיעה כי התובע הוסר מרשימת התפוצה שלה. בגין כך תובע התובע את הפיצוי הסטטוטורי המרבי הקבוע בחוק התקשורת בגין כל הודעה בסך של 1,000 ₪, ובסה"כ 2,000 ₪.

3. הנתבעת טוענת מנגד כי בהיותה עמותה רשומה הפועלת שלא למטרות רווח, סעיף 30א לחוק התקשורת אינו חל עליה. לגוף העניין נטען כי הדוא"ל שנשלח לתובע אינו "דבר פרסומת" אלא מידע אודות פעילות העמותה (ניוזלטר) שנשלח לתובע, בעקבות פנייתו לנתבעת ובקשתו לקבל עדכונים אודותיה.

4. הצדדים חזרו על טענותיהם בעדותם. בהיות התובע עו"ד, ניתן היתר לייצוג הנתבעת על ידי עו"ד מטעמה.

5. התובע שב והבהיר בעדותו כי לא נרשם לעמותה ולא נתן הסכמתו לקבלת דברי דואר ודברי פרסומת מהנתבעת, בהיותו נמנה על חובבי הבשר, חלב וביצים. התובע הוסיף כי "זכה" לעלבונות מהנתבעת בעקבות מכתב ההתראה ששלח ובעקבות התביעה, ולמרות מכתב ההתראה ששלח לנתבעת קיבל הודעה נוספת מהנתבעת. נציג הנתבעת ובאת כוח הנתבעת הבהירו כי הנתבעת היא עמותה ללא מטרות רווח הפועלת בהתנדבות לקידום הטבעונות בישראל, וכי דפי העדכון נשוא התביעה הם עדכונים חודשיים המיועדים למזוהים עם מטרות העמותה ולא לאחרים, נשלחים לחברים שנרשמים בפועל ואין לנתבעת עניין לשלוח עדכונים למי שאינו נמנה על חבריה ולא נרשם.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 50990-06-15 חרש נ' העמותה למען עתיד טבעוני (ע"ר) 58056336

באת כוח הנתבעת טענה כי היא מניחה שהתובע קיבל את העדכונים לאחר שמסר את פרטיו באתר הנתבעת, אולם באותה נשימה אישרה כי אין לנתבעת יכולת להראות שהתובע הוא זה שנרשם. נציג הנתבעת הציג במחשב הנייד שלו מסמך מיום 19.02.2015 בו רשומים פרטי התובע, אולם אישר: "אין לנו את כתב ההסכמה אלא רק את הרישום שבוצעה ההרשמה" (עמ' 3 שו' 2-1). כן מלין נציג הנתבעת על כך שהתובע לא פעל להסרה, אלא שלח מיד מכתב התראה עם דרישה לפיצוי כספי וטען כי מדובר בתובע סדרתי. לדברי נציג הנתבעת בעדותו עם קבלת מכתב ההתראה מהתובע פנה למתנדבת מהנתבעת להסרת התובע והציג עותק מפנייתו במחשב הנייד.

דיון והכרעה

6. אין מחלוקת כי הנתבעת שלחה לתובע את דפי העדכון נשוא התביעה. גדר המחלוקת הוא בשאלה האם עמותה רשומה הפועלת ללא מטרת רווח חסינה מפני תביעה על פי סעיף 30א' לחוק התקשורת, והאם מדובר בדבר פרסומת אסורה שנשלח לתובע ללא אישור.

7. השאלה האם ניתן להחיל על עמותה רשומה הפועלת ללא מטרת רווח את הוראות סעיף 30א' לחוק התקשורת, נדונה במסגרת בקשת הנתבעת לסילוק התביעה נגדה על הסף. בהחלטתי מיום 01.09.2015 בבקשה קבעתי כי אין לעמותה רשומה הפועלת ללא מטרת רווח חסינות גורפת מפני תביעה על פי סעיף 30א' לחוק התקשורת, ויש לבחון כל מקרה לנסיבותיו, בהתאם לתוכן הפרסום. זו גם עמדתי, לאחר ששמעתי את הצדדים בדיון ובחנתי את טענותיהם.

8. לעמדתי, ככלל עמותה ללא כוונת רווח הפועלת לפרסום פעילותה ומטרותיה, אין פרסומיה מהווים "דבר פרסומתי" כמשמעות המונח בסעיף 30א' לחוק. זאת זולת אם תוכן הודעות העמותה כולל אלמנטים מסחריים, שמטרותיהם לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת. מסקנה זו עולה בקנה אחד עם הגדרת "דבר פרסומתי" בסעיף 30א' לחוק התקשורת כ: "מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת" ועם דברי ההסבר לתיקון 40 לחוק התקשורת, מכוחו הוספו הוראות סעיף 30א' לחוק התקשורת, והוצאו מפורשות מתחולת הסעיף מסרים המופצים באופן שאינו מסחרי ואינו למטרת רווח (ראה ה"ח הממשלה, תשס"ה מס' 182 בעמ' 886).

9. עם זאת, אין מקום למתן חסינות גורפת לעמותה מתביעות על פי החוק ככל שתוכן הודעות העמותה יכללו אלמנטים מסחריים, או אלמנטים שמטרתם לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת. במקרים אלה לא תהיה העמותה, אף אם היא פועלת למטרה ראויה וללא מטרת רווח, חסינה מתביעה על פי סעיף 30א' לחוק התקשורת. (ראה ת"ק (ת"א) 54943-10-13 רובינס נ' תנו לחיות לחיות בנוגע לפרסום העמותה המפנה לשירותי מרפאה הניתנים ב"מחירים חסרי תקדים"; ת"ק (ת"א) 20453-03-11 עו"ד לוטן נ' לוג טק תקשורת בע"מ (09.9.2011); ת"ק

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-06-50990-06 חרש נ' העמותה למען עתיד טבעוני (ע"ר) 58056336

ת"א 13-05-23960-05 גרוסמן נ' טיולים ואגדות (10.01.2014). זאת לעומת ת"ק 53853-09014 חלאבי נ' עמותת פתחון לב (27.4.2015) בו קבעתי כי אין מדובר בהודעת פרסומת, באשר לא היו בהודעות אלמנטים פרסומיים מסחריים, או פרסום שמטרתו רווח לעמותה או לגורם מסחרי אחר, ולא היו בהודעות הפנייה לשירות בתשלום, כפי שהיה בעניין רובינס).

למעלה מן הצורך אציין כי קיימת גישה מחמירה יותר של בית המשפט לתביעות קטנות בת"ק (הרצליה) 15-06-59977-06 קליימן נ' פתחון לב (19.11.2015). לפיה החוק חל על כלל המסרים הנשלחים על ידי עמותה ללא מטרת רווח, גם אין תוכנם מסחרי.

10. במקרה זה יש לראות בדפי העדכון שנשלחו לתובע "דבר פרסומת", כמשמעות המונח בחוק, בהיותם כוללים תוכן "שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת". ההודעה נושאת הכותרת "סיכום פעילות אפריל בויגן פרנדלי + הטבה יחודית" שנשלחה לתובע ביום 13.05.2015, כוללת פרסום של גורמים הקשורים בעמותה ובמטרותיה, ובכללם פרסום שמות של בתי עסק הכוללים אלמנטים מסחריים ופרסום המעודד לרכישת מוצרים או שירות מבתי עסק אלה, על דרך הפנייה לבתי העסק שעל פי הפרסום תורמים 20% מההכנסות מחברי הנתבעת לקידום הטבעונות, ובדרך זו לעמותה. כך למשל לגבי הפנייה לחברת WELADA כמי שסימנה את מוצריה בתו למוצרים טבעוניים, כך באזכור רשת "מנדרין" בצפון, פרסום הקונדיטוריה "פיס אוף קייק" כמי שהוסיפו מנות עבור הקהל הטבעוני, ופרסום הנחות מיוחדות לסדנאות הבישול. ההודעה נושאת הכותרת "סיכום פעילות מאי 2015" שנשלחה לתובע ביום 07.06.15, אף היא מהווה "דבר פרסומת, בהיותה כוללת פרסום סדנאות הבישול של "אבא גילאלה" המקנות הנחה לחברי העמותה וכן פרסום מוצר חדש מבית "אקוסאפ". לכך יש להוסיף כי בדיון אישרה באת כוח הנתבעת: "ניתן לראות שבעדכוני יש גם הטבות" (עמ' 2 שו' 4).

11. מפרסם" עלפי סעיף 30א לחוק התקשורת הוא: "מי ששמו או מענו מופיעים בדבר הפרסומת כמען להתקשרות לשם רכישתו של נושא דבר הפרסומת, מי שתוכנו של דבר הפרסומת עשוי לפרסם את עסקיו או לקדם את מטרותיו, או מי שמשווק את נושא דבר הפרסומת בעבור אחר; לעניין זה, לא יראו כמפרסם מי שביצע, בעבור אחר, פעולת שיגור של דבר פרסומת כשירות בזק לפי רישיון כללי, רישיון מיוחד או מכוח היתר כללי, שניתנו לפי חוק זה". הנתבעת, כמי שתוכן ההודעות מפרסם את מטרותיה, וכמי שעל פי פרסום בתי העסק והמוצרים בעדכוני נשוא התביעה מקבלת אחוזים מהכנסות בתי העסק, באה בגדר הגדרת המונח "מפרסם" על פי החוק.

12. שיגור "דבר פרסומת" כמשמעות המונח בחוק התקשורת, מחייב, על פי סעיף 30א(ב) לחוק התקשורת, קבלת הסכמה מפורשת מראש ובכתב של הנמען. הנתבעת, עליה הנטל, לא הוכיחה קיומה של הסכמה מראש ובכתב של התובע. התובע הבהיר בעדותו כי לא פנה לעמותה, לא נרשם

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-06-50990 חרש נ' העמותה למען עתיד טבעוני (ע"ר) 58056336

אליה ואינו נמנה על אלה הרואים עין בעין את מטרותיה. אף שנציג הנתבעת הבהיר בעדותו כי העדכונים דוגמת אלה נשוא התביעה נשלחים לחברי העמותה שנרשמים לעמותה (ומהווים 2% מהאוכלוסייה) ולא לאחרים, בהיעדר תשתית ראייתית להוכחת רישומו של התובע לאתר הנתבעת או הסכמתו למשלוח דברי פרסומת, אין בכך למלא אחר דרישות החוק.

נציג הנתבעת הציג בדיון מסמך במחשב הנייד בו רשומים פרטי התובע מיום 19.2.2015 לגביו טען: "אין לנו את כתב ההסכמה אלא רק את הרישום שבוצעה ההרשמה" (עמ' 3 שו' 1-2). דברים אלה, יחד אישורה של באת כוח הנתבעת בדיון כי לנתבעת אין יכולת להראות שהתובע הוא זה שנרשם, אינם מאפשרים להסתמך על מסמך פרטי התובע במחשב הנתבעת, כך שלא הוכח שניתנה הסכמת התובע מראש ובכתב למשלוח ההודעות אליו.

13. אין מחלוקת כי הנתבעת שיגרה לתובע ביום 07.06.2015 הודעת עדכון נוספת, שנייה במספר, לאחר קבלת מכתב ההתראה של התובע ולאחר שנציג הנתבעת אישר לתובע ביום 16.05.2015 כי התובע הוסר מרשימת הדיור של הנתבעת. נציג הנתבעת הבהיר בעדותו וכן במייל ששלח לתובע ביום 19.06.2015 כי הורה באופן אישי לגורם האחראי מטעם הנתבעת על רשימת התפוצה להסיר את התובע עם קבלת מכתבו והציג את פנייתו לגורם זה. בעקבות פנייתו הנוספת של התובע הסיר נציג הנתבעת בדיון בעצמו את התובע מרשימת הדיור של הנתבעת. בנסיבות אלה, אין לדון את הנתבעת לכף חומרה יתרה בגין אי הסרת התובע לאחר הודעת העדכון הראשונה, ונתון זה יבוא בגדר השיקולים שייבחנו בשאלת הפיצוי שייפסק.

14. הפיצוי ללא הוכחת נזק הקבוע בסעיף 30א(ג) לחוק התקשורת מקום בו הופר החוק, הוא רף העליון, ואין משמעות הדבר שכל אימת שיופר החוק יהיה התובע זכאי לתשלום זה. לעניין גובה הפיצויים לדוגמה, על פי בסעיף 30א(ג) לחוק התקשורת יש להתחשב בשיקולי "אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו; עידוד הנמען למימוש זכויותיו; והיקף ההפרה". בהתאם לאמות המידה שנקבעו בפסקי הדין המנחים בעניין רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (4.8.2014) ו- רע"א 2904/14 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ (27.7.2014) על בית המשפט לבחון את תכלית החוק: אכיפה והרתעה אפקטיבית ועידוד הגשת תביעות מצד אחד, יחד עם מידתיות מהצד השני, תוך בחינת נסיבות ביצוע ההפרה, תוכן הפרסום (אם הוא פוגעני אם לאו); התנהגות הנתבע; הרווח הצפוי לנתבע מהפרסום (ככל שניתן להעריכו); מספר דברי הפרסומת שנשלחו לתובע, כמות ההודעות שנשלחו לכל כתובת והאם מדובר במשלוח בודד לכל כתובת או בהפרה חוזרת ונשנית). בנוסף, על הפיצוי להיות מידתי, ולא מעבר לנדרש לשם השגת תכליות החוק, והוא נועד לכוון את התנהגות המפרסם, באופן שפרסום עתידי במתכונת זו יהיה בלתי כדאי עבורו. במסגרת השיקולים יש להבחין גם בין משלוח דברי פרסומת ללא הסכמת הנמען, לבין משלוח דברי פרסומת לאחר שהתבקשה הסרה.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-06-50990-06 חרש נ' העמותה למען עתיד טבעוני (ע"ר) 58056336

15. הנתבעת טוענת כי התובע הוא "תובע סדרתי", העושה שימוש בחוק לקבלת הכנסה. מבלי להידרש לנכונות הטענה, אין בכך שמדובר בתובע סדרתי, כשלעצמו, לפגוע בתום הלב של תובע, אולם עניין זה יכול שיביא להפחתת שיעור הפיצוי. לעניין זה קובע כב' השופט רובינשטיין בעניין גלסברג: "אולם, אין באמור כמובן כדי לפגוע בשיקול דעתם של בתי המשפט, ככל שימצאו לנכון לקבוע למשל, כי תובע פלוני מייצר תביעות חדשות לבקרים, מה שעל פניו עלול להחשיד בתאוות רווח אישי, ועל כן לתקבל תביעתו בשיעור מופחת". (עמ' 10 לפס"ד).

16. בנסיבות תיק זה, ועל יסוד השיקולים ואמות המידה שנקבעו בחוק ובפסיקה, מצאתי לקבוע פיצוי מופחת מהתקרה הקבועה בסעיף 30א(1) לחוק, ולהעמידו על סך של 300 ₪ בגין ההודעה מיום 13.05.2015 ועל סך של 700 ₪ בגין ההודעה מיום 07.06.2015. הסכומים שקבעתי לוקחים בחשבון כי מדובר בשני פרסומים שתוכנם אינו פוגעני, כי מדובר בעמותה למטרות רווח שחבריה פועלים בהתנדבות. לא הוכח ולא נטען כי הנתבעת היא מפרה סדרתית של החוק וכן את התרשמותי כי הנתבעת, פעלה להסרת התובע מרשימת הדיור, אף כי זו צלחה לאחר משלוח ההודעה הראשונה. במכלול נסיבות אלה, ואל מול תכלית החוק - השגת הרתעה אפקטיבית ומידתית, ולא ענישה, אני מוצאת כי די בפיצוי שפסקתי להרתיע את הנתבעת מפני הישנות מקרים דומים.

סוף דבר

17. לאור האמור הנתבעת תשלם לתובע 1,000 ₪, וזאת תוך 30 יום מקבלת פסק הדין שאם לא כן יישא התשלום הפרשי הצמדה וריבית כחוק. כן תשלם הנתבעת לתובע הוצאות משפט בסך 500 ₪ בתוך 30 יום.

ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 15 יום מקבלת פסק הדין.
המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"א אדר ב' תשע"ו, 21 מרץ 2016, בהעדר הצדדים.

אפרת בוסני, שופטת

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 50990-06-15 חרש נ' העמותה למען עתיד טבעוני (ע"ר) 58056336